

Hospitalita

MIGRACE V EVROPĚ
STAVÍME SE PROBLÉMU ČELEM

MILOSRDNÍ BRATŘI
VE FATIMĚ

ZEMŘEL
BR. JAN SKAČAN

ZDARMA

ŘÁD A KŘESŤANSKÝ SVĚT

OBSAH

- 4 Krátce...
- 8 Migrace v Evropě a pomoc řádu
- 12 Život v noviciátu
- 13 Milosrdní bratři na pouti ve Fátimě
- 15 Športové „esá“ z bratislavskej nemocnice Milosrdných bratov
- 17 Španielski dobrovoľníci v Bratislave: všimli si nadšenie a ponúkli pomoc
- 21 Řádové statistiky 2017
- 22 Řád dostal za úkol výzkum lidí s psychickou poruchou, kteří mohou být nebezpečím pro společnost
- 24 Zemřel Br. Jan Severin Skačan, OH
- 25 Lidé na Ukrajině trpí! Nezavírejme před tím oči
- 27 Závěr generální vizitace

ŽIVÍ A ZDRAVÍ

- 28 Knižní tip – Psychologie duchovního života
- 29 Aromaterapie jako součást ošetrovatelství

SPIRITUALITA

- 31 Za lásku – lásku (P. Stanislav Fiala, OH)
- 32 Z dopisů sv. Jana z Boha
- 33 Patroni řádového života
- 34 Připravujeme a co nás čeká...
- 35 @Pontifex

MILÉ SESTRY A MILÍ BRATŘI,

nemohu se zbavit dojmu, že právě v Evropě jsme silně přilnuli k našim pozemkům. Mám takový dojem, že už z tohoto důvodu pochází právě z našich řad nespokojenost až nevraživost cokoli navyklého měnit. Při mém pobytu v souvislosti návštěvou našich konventů v USA či v Austrálii jsem měl pocit trochu jiný. Lidé zde hodnotí prvně vztahy a to, co se na nich buduje. Přijde jim zcela normální, že si sbalí pouze to nejnnutnější a vydají se na cestu o pár set či tisíc kilometrů dále. Ať za prací či za studiem. Důležitý je ten rozdíl. Dokážou jednak něco opustit, ale také přijmout změnu.

Pokud se vrátíme ještě zpět, zjistíme, co je evidentně známe. Bůh stvořil planetu Zemi, aby sloužila lidem. Velmi rychlým průřezem dějin pak musíme pevně stanovit, že různé skupiny obyvatel většího či menšího uskupení se neustále stěhovali z různých důvodů, především kvůli nepokojům, z místa na místo. Tak vznikl na Zemi pohyb, kterému dnes moderně říkáme migrace. Protože touto úvahou nechci rozkrývat souvislosti a problémy, které jsou vždy se stěhováním obyvatel spojené, chtěl bych se zastavit pouze u jednoho bodu. A tím je respekt. Respekt člověka k člověku. V tisku se stále setkávám s důvody, které vyvrací tento základní lidský vztah anebo jej zpochybňují či podřívají. Všichni jsme lidé stvoření jedním Bohem. Všichni jsme dostali stejnou šanci na život. A všichni chybujeme. Proto je má prosba na letní dny tato: nepřejímejsme stanoviska, která vzbuzují nenávisť člověka k člověku. Pokud začneme u sebe, jsem si jist, že se svět nebude řídit negativními schémata, ale základními lidskými vztahy, mezi které patří na prvním místě respekt jednoho k druhému. Ať nám je k tomu příkladem Svatá Rodina.

Požehnané letní dny!

Br. Martin Macek, OH

představený milosrdných bratří
v České republice a na Slovensku

krátce...

| Děti spisovatelé

Krásnou vzpomínku na čas trávený v naší brněnské mateřské škole si z besídky pro rodiče odnesly děti, které po několika letech od nás odcházejí do základních škol. Samy sobě přitom tento dárek vytvořily tyto děti. Pohádky, které samy vymyslely nebo převyprávěly a ilustrace k nim jsme nechali vydat v knižní podobě. Už ve svém útlém věku se tak děti stávají malými spisovateli, na což mnohé z nich byly náležitě hrdé!

První vydání se rychle rozebralo, proto pomalu plánujeme dotisk. Kdybyste vy sami měli o knihu zájem, dejte nám vědět na mailu materskaskola@milosrdni.cz, protože knihu nenajdete na pultech knihkupců.

Dětem, které od nás v tomto školním

roce odcházejí, přejeme vše dobré do jejich dalšího vzdělávání a života vůbec, aby si především dokázaly udržet a obhájit zvyky, hodnoty a ideály, všechny úsměvy, objetí a dobrá slova, které u nás získaly a které se naučily.

| Řeholník maratoncem

Milosrdní bratři jsou normální lidé. Každý s nich má nějakého svého koníčka, do kterého je více než nadšený. Br. Michael takto podlehl běhání. Běhá skoro každý den a jeho celoživotním snem je zaběhnout si maraton v New Yorku, sdílet atmosféru sportovního ducha s tisíci lidmi, kteří mají stejnou vášň jako on sám.

Tyto cíle vyžadují velký a důsledný trénink. Kromě běhání od pacienta k pacientovi na oddělení naší brněnské nemocnice, kde slouží jako zdravotní sestra, nevynechá žádnou příležitost, kdy by mohl z kláštera na hodinku, dvě vyběhnout. A když je venku nevlídnou, postačí běhací pás, který od svých kolegů dostal darem.

Jak sám ale upozorňuje, neběhá jen kvůli sobě. Fyzické vyčerpání a mnohdy bolest a nepohodlí, které k běhu neodmyslitelně patří, odevzdává Pánu Bohu s prosbou o úlevu třeba těm, pro které jsou bolest a nepohodlí denním chlebem.

Minulý rok br. Michael uběhl maraton v Grazu, letos v Praze s fantastickým časem 3:57:54, a tyto velké běhy doplňuje třeba charitativním Moravským půlmaratónem v Buchlovských kopcích, anebo během v Lednicko-valtickém areálu. Jeho plány na maratony v dalších městech se pomalu rýsují, přejeme mu tak mnoho sil a vytrvalosti.

| Lidé ze Spiše poznávají milosrdní bratry

Spišský region je klidný a krásný, přesto je v něm hodně práce i pro milosrdné bratry. Klášter s nemocnicí byl ve Spišském Podhradí založený už v roce 1650, proto je historie působení bratří v tomto kraji více než bohatá.

Současný Domov sociálních služeb sv. Jana z Boha zřizuje tamní kraj, vazby na řád jsou zde ale více než silné. Jsme za to rádi a vděční, že spolupracovníci nesou odkaz našeho zakladatele dál, i když sami milosrdní bratři zde fyzicky nejsou. Přesto se tam snažíme jezdit co nejčastěji a být v kontaktu s místními.

Br. Martin, slovenský provinční dele-

gát, s br. Richardem, bratislavským převorem, připravili na začátku května sérii setkání s lidmi v několika spišských farnostech, ve Smižanech, Spišském Podhradí, v Kežmaroku a Staré Ľubovni. Mohli se tak potkat se stovkami lidí, které zajímala služba a charisma milosrdných bratří.

Věříme, že setkání pro ně bylo inspirací a posilou v otevření svých očí a náručí potřebám tolika slabých, chudých a nemocných lidí, kterých je v regionu početně.

| Vína z vinic milosrdných bratří

Od nové koncertní sezóny budete v brněnském koncertním sále na baru moci ochutnat zcela unikátní vína. A to vína z našich valtických vinic.

Výroba vína odjakživa patřila k nedílným součástem klášterního života. Zvláště ve vinařských oblastech, jako byly Valtice. Spolu s nemocnicí a klášterem tak v těsné blízkosti bratři zakládali vinice. V rámci restitucí se nám některé z nich vrátily zpět. Protože nám ale nebyl vrácen tamní klášter a milosrdní bratři tak ve Valticích žít nemohou, neměli jsme nikoho, kdo by se o vinice staral, a tak jsme je přenechali ve správě Střední vinařské školy, která na nich hospodařila minulá desetiletí.

Škola produkuje vynikající vína, proto jsme se domluvili na odběru vín, která dále budeme nabízet našim hostům v brněnském koncertním sále. Proto až přijdete na koncert, ptejte se po Muškátu moravském a Ryzlinku vlašském. Jsme si jistí, že potěší vaše smysly.

| Škola Hospitality ve Vizovicích

Předání spirituality milosrdných bratří jejich spolupracovníkům patří k nelehkým úkolům. Řeholníků není tolik, aby zajistili péči ve všech svých zařízeních, proto musí najít způsob, jak své spolu-

pracovníky motivovat, aby nesli dílo jim svěřené od sv. Jana z Boha spolu s nimi.

V první řadě je důležité, aby spolupracovníci věděli, kdo milosrdní bratři vůbec jsou, co to znamená být milosrdným bratrem a v co milosrdní bratři věří.

K tomu slouží tzv. škola hospitality, setkání, při kterém toto všechno mají spolupracovníci možnost poznat. Na konci května ho absolvovali naši Vizovičtí spolupracovníci. I když jsme přesvědčeni, že to všechno zjistili po letech práce v naší nemocnici, mohli se zde navíc dozvědět mnoho nového o spiritualitě, historii a motivaci, která nás táhne za lidmi nemocnými, chudými, slabými a jakkoli jinak potřebnými.

V dnešní době slyšíme ze všech stran mnoho zlého a špatného, proto je třeba mluvit o věcech dobrých!

| První dobrovolníci u nemocných

V minulém čísle zpravodaje jsme vás informovali o dobrovolnickém programu, který jsme zřídili zatím v brněnské Nemocnici Milosrdných bratří. Proces akreditace nebyl snadný, ani veškerá procesní administrativa příliš neusnadňuje vyslání dobrovolníka k nemocnému pacientovi, přesto se nám to podařilo a na oddělení do místní LDN pravidelně dochází přes desítku dobrovolníků.

Hlásí se už ale i další zájemci, proto kdybyste se i vy chtěli přidat, více informací najdete na našem webu www.milosrdni.cz/onas/dobrovolnici.

| Brněnská Noc kostelů pro nemocné

Název akce napovídá, že duchovní místo by mělo být otevřené během noci, tedy v době, kdy jsou lidé po pracovním shonu v útlumu a jsou citlivější na prožívání spirituálních vjemů. Kostely a modlitebny různých církví se snaží nabídnout bohaté duchovní a kulturní zážitky, otevřít se lidem.

I my jsme takto v minulých letech otvírali brněnský kostel, ale musíme přiznat, že nejtěžší věc při přípravě prezentací pro nás vždy bylo předat návštěvníkům charisma našeho řádu, péči a starost o nemocné. Byli jsme sice v kostele, mluvili o nemocných, ale ti reálně leželi na svých lůžkách jen pár metrů za několika stěnami opodál. Přemýšleli jsme, jak to udělat, aby účastníci Noci kostelů mohli být nemocným ještě blíže a hlavně aby i nemocní z akce mohli něco mít.

Proto jsme kostel letos neotevřeli, zato jsme otevřeli Nemocniční kapli sv. Richarda Pampuri. Protože provoz nemocnice nedovoluje, aby lidé z venku chodili v davech po chodbách, využili jsme odpolední návštěvní dobu nemocnice. Kdo chtěl, mohl tak navštívit krásné místo, nemocniční kapli, potkat se s lidmi, kteří se starají o nemocné, a také se potkat se samotnými nemocnými, kteří se přišli do kaple podívat.

Tito nemocní tak mohli alespoň na malou chvíli nebyť pacienty, ale normálními lidmi, kteří jdou někam za kulturou, duchovním zastavením či setkáním s lidmi. Lidé zvenku naopak mohli přijít do nemocnice, kam by je jinak za normálních okolností vůbec nenapadlo jít. Přitom nemocnice je místo, kam kromě lidí nemocných musí chodit právě i lidé zdraví, aby nemocným pomohli, aby je povzbudili, aby jim ukázali, že nejsou ze společnosti vyloučení.

| Noc kostelů v pražském kostele

Kromě brněnské nemocniční kaple anebo valtického klášterního kostela byl v rámci Noci kostelů otevřený i náš kostel sv. Šimona a Judy u Nemocnice Na Františku v Praze. I přesto, že kostel už několik desetiletí neslouží liturgickým účelům, nikdy neztratil svého ducha, který dodnes vypovídá o významnosti místa, jež navštěvovaly velké osobnosti od Celestýna Opitze, prvního anesteziologa v Evropě, přes Josepha Haydna, až po císaře Karla IV.

Kostel dnes využívá Symfonický orchestr hl. města Prahy FOK. A jsme za to rádi, neboť i hudba a umění jsou od Boha, darem Ducha Svatého, a může tak lidi po krůčkách vést k věcem důležitějším, než jsou naše každodenní starosti.

| Zahrada plná rajčat

Potravinová soběstačnost klášterů milosrdných bratří v minulosti byla samozřejmostí a nutností. Co chybělo, to museli bratři „vyžebrot“. V dnešní době už řeholníci nemusí zakoušet tyto

těžké zkoušky, přesto se ale snaží o soběstačnost všude, kde to jen jde. I proto svoji zahradu milosrdní bratří v jarních až letních měsících proměňují v zeleninovou zahrádku. A protože lidí, kteří klášterem procházejí, je mnoho, i množství zeleniny tomu odpovídá. Na klášterní zahradě se tak vyhřívá víc než stovka rajčatových hlav.

Potravinová soběstačnost není samozřejmě jediným důvodem pěstování zeleniny. Snažíme se zodpovědně sledovat dění ve světě a to, jak funguje moderní společnost. Globalizace je významný a dobrý nástroj, na druhou stranu musíme vnímat vlastní zodpovědnost vůči půdě a zemi a uvědomovat si potenciál, který tu máme. Je sice možné, že v jižních zemích jsou schopni lidé vypěstovat rajčata levněji a ve větším množství, musíme se ale ptát, jestli jejich transport do našeho regionu není zbytečný, když rajčata zvládneme vypěstovat sami.

Nakonec každý jistě uzná, že chuť španělských rajčat ze supermarketu se nikdy nevyrovná chuti těch tuzemských vypěstovaných pod moravským sluncem.

| Valtická benefice na opravu varhan

Poslední květnový páteční večer se Valticemi nesly tóny nejen duchovní hudby z koncertu na podporu opravy varhan v klášterním kostele milosrdných bratří sv. Augustina. Varhany z roku 1911 z dílny Františka Čápka z Kremže nad Dyjí, vestavěné do původní barokní skříně z roku 1779, budou potřebovat celkovou rekonstrukci, prozatím se ale soustředíme na opravdu „vzduchového hospodářství“. I díky štědrosti místních tak budou moci varhany i v budoucnu doprovázet nejen liturgii, ale budou moci znít i při koncertech, které ve Valticích mají dlouhou historii.

| Setkání ředitelů ve Vizovicích

Dne 30. 5. 2017 jsme v naší nemocnici přivítali ředitele nemocnice v Bratislavě JUDr. Michala Tináka, ředitele Domova sv. Jana z Boha v Bratislavě Mgr. Matúša Ferenčíka, ředitelku zařízení ze Spišského Podhradie PhDr. Moniku Ondrišovou, ředitele nemocnice v Brně MUDr. Josefa Drbala, převora z Bratislavy P. Richarda Jombíka

a provinčního delegáta Br. Martina Macka.

Nejprve jsme si sdělili novinky z našich zařízení od poslední konference. Br. Martin nás seznámil s dobrovolnickým programem v Brně a ve Vizovicích a také s tím, jak se dále rozvíjí spolupráce s Katolicemi. Dne 27. 5. 2017 byla ve Vizovicích zahájena škola hospitality. V září pak proběhne ve Vizovicích, v Brně a v Bratislavě konference hospitality na téma zdravá výživa.

Po slavnostním obědě jsme navštívili zrekonstruovanou zámeckou kapli a následovala mše svatá v naší nemocnici.

Konference se uskutečnila ve stejný den jako tradiční kácení máje. Účastníci se na závěr přesunuli na zahradu, kde ještě chvíli poseděli spolu se zaměstnanci a pomohli také s kácením máje.

| Nové zařízení pro bezdomovce v Madridu

Nemocnic, hospiců, ošetrovatelských zařízení, center pro chudé a jakkoli

jinak potřebné, které provozují milosrdní bratři, je ve světě přes 400. Přesto je stále nutné odpovídat na potřeby doby a zakládat centra tam, kde mohou pomoci. Jedno z nejmladších řádových zařízení tak v květnu vzniklo v Madridu a bude se věnovat bezdomovcům. Jak připomněl br. Juan Antonio, převor domu, musíme pokračovat ve společné práci, abychom mohli otevřít své náruče a pomoci všem lidem bez rozdílu, a zvláště těm, na které společnost zapomíná.

| Bakalářem ošetrovatelství ve Vídni

Vzdělávání v medicíně a ošetrovatelství odjakživa patřilo k nedílným součástí působení milosrdných bratří ve společnosti. Svého času dokonce každý student, který chtěl v českých zemích vystudovat medicínu, musel

absolvovat povinnou stáž u milosrdných bratří v Praze. Své chirurgické, lékárnické či ošetrovatelské školy ale bratři měli i v dalších klášterech. I dnes na tuto tradici navazujeme tam, kde takové vzdělání může obohatit místní společnost.

Nově vysokoškolský diplom s titulem bakaláře v ošetrovatelství mohou studenti získat v naší vídeňské nemocnici díky spolupráci s vídeňskou univerzitou. Více informací najdete na webu www.bbpflegeakademie.at.

| Hlasujte pro nás v soutěži o „Nej školku“!

Chcete-li podpořit naši mateřskou školu, pomoci jí získat další vybavení pro práci s dětmi, hlasujte v soutěži o nejlepší školku v ČR vyhlášenou společností Magnus Regio. Pokud v soutěži vyhrájeme, můžeme získat 25.000,- Kč na nákup vybavení. K tomu nám můžete pomoci i Vy, a to jednoduchým hlasováním v tomto odkazu na webu mateřské školy, anebo zde: <http://moravskéhospodarstvi.cz/article/souteze/hlasujte-v-nasi-soutezi-a-vyberte-nej-skolku/>

Nic Vás to kromě minuty času stát nebude a budete moci významně pomoci. Předem děkujeme!

MIGRACE V EVROPĚ A POMOC ŘÁDU

Jedno z největších témat, které řeší nejen evropský kontinent, je migrace. Někdo může namítnout, že bychom neměli řešit příznaky, ale příčiny, že migrace v Evropě má kořeny na Blízkém Východě či v Africe, a tam bychom s nimi měli pracovat, nicméně pro nás je důležitý lidský život, ať už je to život kohokoliv – křesťana, muslima, žida, ženy či muže, člověka se světlou či tmavou barvou pleti.

Ano, problém je třeba řešit v jeho kořenech, k tomu ale běžný člověk nemá kompetenci ani síly. A každý člověk má řešit problémy, které mu Pán dává přímo „pod nos“.

Náš řád vidí statisíce lidí, kteří do Evropy přišli z rozličných důvodů, a tito lidé potřebují pomoc. Písmo svaté nám zanechává slova o tom, že „bude-li ve vaší zemi přebývat někdo jako host, nebudete mu škodit; ten, kdo bude s vámi přebývat jako host, bude vám jako domorodec mezi vámi; budete ho milovat jako sebe samého, protože i vy jste byli hosty v zemi egyptské.“ (Leviticus 19, 33-34)

Sv. Jan z Boha svým spolupracovníkům říkal, že je jejich svědomí, jestli člověku pomohou, anebo ne, když jim ho Pán pošle do cesty. Jestli tento člověk takové pomoci bude zneužívat, je to jeho svědomí. Naší povinností je tedy dělat dobro a dělat ho dobře, v duchu kvality, respektu, zodpovědnosti, spirituality a hospitality. Je tedy ale důležité umět rozpoznat, kdo pomoc skutečně potřebuje a kdo ne. To ale člověk brzy a mnohdy snadno pozná, když mu otevře své srdce a poprvé podá pomocnou ruku.

Reálná pomoc závazek milosrdných bratří

Co tedy řád dělá s problémem migrace a uprchlíků v Evropě? Na tuto otázku chtělo naše generální vedení v Římě znát statistickou odpověď, a proto provedlo vlastní rešerši dat a dostalo se k překvapivým výsledkům. Zjistilo, že řád dělá mnohem více, než se prezentuje.

V Evropě 10 z 11 provincií má vlastní projekt či program na pomoc migrantům či uprchlíkům. Konkrétněji, řád má 50 evropských center poskytujících pomoc, péči a asistenci uprchlíkům a migrantům. A to jsou pouze centra věnující se jejich problematice. Vedle toho naše nemocnice poskytují zdravotní péči jako naprostou samozřejmost. Pouze 23 z 50 řádových center pro uprchlíky a migranty operují za podpory vládních či jiných zdrojů z organizací. Ostatní fungují čistě z prostředků řádu a jeho dárců. Pozitivní skutečností je také fakt, že 19 z těchto 50 center funguje v rámci spolupráce s jinými organizacemi a řád tak není osamocený, ale je plnohodnotným a respektovaným aktérem v síti neziskových organizací. V neposlední řadě řád poskytuje finanční dary jiným organizacím, které migrantům a uprchlíkům pomáhají. Od minulého roku jsme pomohli jmenovitě 5800 uprchlíkům či migrantům, přičemž toto číslo je ve skutečnosti mnohonásobně větší, neboť přesná čísla lidí, kteří přijdou, přijmou pomoc a odejdou, těžko evidujeme.

Co se zdravotní péče týče, jedna z našich nemocnic dokonce vydala brožurku v několika jazycích, ve které se migrantům a uprchlíkům vysvětluje pomoc, kterou nemocnice poskytuje. Podobná brožurka byla vydána i pro personál, aby věděl, jak k těmto lidem přistupovat a jak s nimi pracovat.

Jak reálně řád pomáhá? V první řadě

se jedná o odbornost uprchlíků, aby se mohli zdravě zapojit do fungování evropské společnosti. Řád organizuje specifické programy pomáhající uprchlíkům získat odbornost, absolvovat kvalifikační kurzy a podobně. Dále zřizujeme programy podpory v hledání bydlení, integrace do společnosti a jazykové kurzy. V této oblasti působí 30 center. Nakonec jsou to rozličné jiné aktivity od bezplatného právního poradenství, přes programy sociální soudržnosti a soužití místních obyvatel s příchozími uprchlíky, na jejichž organizaci se podílí jak místní, tak uprchlíci, až po vlastní tábor na řeckém ostrově Chio.

ZDRAVOTNÍ SLUŽBA VE TŘECH UPRCHLICKÝCH TÁBORECH NA ŘECKÝCH OSTROVECH

Od srpna minulého roku naši spolupracovníci z barcelonských zařízení poskytují zdravotní péči uprchlíkům žijícím na dvou řeckých ostrovech Kos a Chios, kde dohromady po zdravotní stránce obstarávají 3 uprchlické tábory, jeden z nich je provozován přímo řádem.

Naši profesionální spolupracovníci pracují ve spolupráci s jednou z nejzavedenějších neziskových organizací Woman and Health Alliance (WAHA) a poskytují základní zdravotní péči více než 12.000 lidí, převážně dětem. Ve 4týdenních blocích se zde střídá 12 lékařů, zdravotníků a jiných specialistů z našich barcelonských nemocnic s tím, že v případech, kdy je třeba pomoci odborníka na konkrétní oblast medicíny a tento odborník není zrovna k dispozici, tyto služby poskytují jiní spolupracovníci opět z našich zařízení. Tábory jsou tedy po této stránce soběstačné a připravené na všechny případy.

Naši odborníci poskytují v první řadě preventivní hygienu a základní zdravotní péči, zároveň však sledují různá infekční a epidemiologická rizika a zvláštní péči věnují dětem s chronickými onemocněními, jako jsou cukrovka, astma nebo srdeční poruchy či

plané neštovice. V neposlední řadě kontrolují nutriční stav uprchlíků, poskytují různá očkování a nakonec i zubní ošetření, je-li to třeba. Zvláštní pozornost je pak věnována těhotným ženám. Součástí týmu je psychoterapeut, jehož zásah je v mnoha případech důležitý.

Podle místních orgánů je v Řecku 44 uprchlických táborů, ve kterých je permanentně zhruba 60.000 uprchlíků, 38 % z nich jsou děti. Zhruba polovina všech uprchlíků je ze Sýrie a čtvrtina z Afghánistánu. Třetí největší skupinou jsou Iráčané.

KURZ OŠETŘOVATELSTVÍ PRO IMIGRANTY

Jeden z projektů na pomoc imigrantům do Evropy je i ošetřovatelský kurz, o kterém jsme ve zpravodaji Hospitalita už psali. Projekt funguje již 4. rokem a je realizován na Tiberském ostrově v Římě. Akreditovaný kurz práce se starými a postiženými lidmi obsahující 120 vyučovacích hodin během 16 tematických bloků je poskytován zdarma, a to imigrantům z cizích zemí. V letošním roce kurz absolvovalo 35 studentů ze 14 zemí 4 kontinentů. Diplom o absolvování kurzu účastníkům výrazně pomůže najít práci a společnosti pomůže alespoň trochu umírnit nedostatek lidí poskytující ošetřovatelskou péči.

Vít Pospíchal (více na OHSJD)

ŽIVOT V NOVICIÁTU

Pár slov ze svého dvouletého pobytu v noviciátu čtenářům zpravodaje Hospitalita věnoval milosrdný bratr, novic, Br. Svorad Gábriš, OH.

V naší řeholi tato dvouletá formace probíhá v Grazu. Před tím, než novic přijde do noviciátu, absolvuje ve Vídni postulát, který trvá od 6 do 12 měsíců, a při kterém se intenzivně učí jazyk, v němž formace celou dobu probíhá, tedy němčinu. Svoji formaci jsem začal 2. 2. 2016 poté, co jsem přijal řeholní hábit a nové jméno Andrej-Svorad, jež mi zvolil P. Provinciál ze třech jmen, které jsem si sám vybral. Rád bych se vám pokusil popsat, jak formace probíhá.

Když jsem do Grazu přišel 7. 2., hned několik dní na to jsme cestovali do Mnichova na obláčku mého spolunovice br. Sebastiána, který se mnou absolvuje celou formační cestu. Po návratu jsme měli nějaký čas na vybalení, načež jsme si sedli s naším novicmistrem, magistrem noviců, a ten nám představil náš program na následující dva roky. Středobodem formace je setkání... setkání se sebou samým, s Bohem, se společenstvím a s posláním řehole.

K tomu napomáhá nastavení životního programu v prostředí, ve kterém žijeme. Otevřenost a zdrženlivost, vnitřní život a vztah k bližním, svoboda a zodpovědnost, modlitba a práce, studium a volný čas. To jsou různé póly, ve kterých se hledá rovnováha.

- a** Ke studiu patří i zaobírání se vlastní osobností a rozvojem jejich schopností, předností, ale i poznávání slabostí, díky kterým se člověk může posouvat dále.
- b** Ke střetnutí s Bohem patří pěstování duchovního života. Důležitý je čas trávený o samotě, ticho, modlitba, ale i společný poslech slova a slavení liturgie.
- c** Ve společenství se novic střetává s komunitou, ale i s jejími jednotlivci, účastní se různých akcí a událostí v řeholi, při čemž prohlubuje svoje povolání spolu se spolubratry.
- d** V neposlední řadě pak k povolání patří učení se věrnosti našemu řeholnímu charismatu, jeho prohlubování, nacházení forem, jak sloužit, zvěstovat a uskutečňovat toto povolání.

Samozřejmostí formace je neodmyslitelně i poznávání pravého smyslu řeholních slibů chudoby, čistoty, poslušnosti a hospitality, tedy křesťanské lásky, který náš řád má oproti jiným řeholím navíc. Součástí je i studium řeholních regulí, konstitucí a generálních statut, které určují, jak má život řeholníka vypadat. V nepo-

slední řadě je důležité poznat historii řádu, aby novic věděl, na co navazuje.

Zajímavým bodem formace je i setkání s novici z jiných řeholí, které se v Rakousku organizuje jednou do roka. Je to skvělá příležitost poznat nové lidi se stejným životním posláním, avšak s mírně odlišnou cestou danou různými řeholními společenstvími.

Můj den začíná v 6.00 ráno společnou modlitbou, po níž následuje snídaně a rozjímání. Od 9.00 do 11.30 máme vyučování, ve dvanáct opět modlitby a od 14.00 do 16.30 je na programu samostudium. V prvním roce noviciátu jsme se věnovali studiu řeholních dokumentů, spiritualitě a podobně. V druhém roce máme dvě šestitýdenní praxe na odděleních nemocnice v Grazu a v nějakém jiném řádovém zařízení v provincii. Co se týká volného času, máme v noviciátu velkou zahradu, kde pěstujeme květiny a zeleninu, důležitý je i pohyb, proto chodíme plavat, anebo jezdíme na kole okolo Grazu.

Po absolvování dvou let v tomto režimu, ve kterém nás doprovázel pravidelnými rozhovory novicmistr, nás čeká složení řeholních slibů, které budeme pravidelně po dobu pěti let každoročně obnovovat.

Br. Svorad Gábriš, OH

MILOSRDNÍ BRATŘI NA POUTI VE FÁTIMĚ

V letošním roce si Církev připomíná jubilejní výročí 100 let od zjevení Naší Paní třem pasáčkům v portugalské Fátimě. Řada těchto zjevení zaujímá mezi všemi mariánskými zjeveními, které Církev uznala za pravé, zvláštní místo, a to pro svůj závažný prorocký charakter. V rámci zjevení byla pasáčkům předána tři tajemství varující před zlem a válkou a nabádající k pra-

Jubilejní rok

videlné modlitbě růžence, činění pokání a zasvěcení se Neposkvrněnému srdci Panny Marie. Také brněnská komunita milosrdných bratří vykonala ve dnech 1. až 5. června pouť do míst těchto zjevení.

V rámci pouti došlo také k poznání a seznámení se s místními komunitami v Portugalsku. V první řadě to byla komunita v Lisabonu, v jejímž hostovském domě jsme strávili první noc. Druhý den jsme společně s místními spolupracovníky absolvovali krátkou, ale vyčerpávající prohlídku Lisabonu a Montemora-Nouva – rodiště zakladatele řádu sv. Jana z Boha. I přes prokázané dobrodiní ze strany bratří a spolupracovníků, upínali jsme se

stále k cíli naší cesty, k samotné Fátimě, kam jsme ještě ten samý den dorazili.

Další komunitou, kterou jsme v rámci svého putování poznali, byla komunita ve Fátimě, čítající pár starších bratří, kteří nás vřele přijali. Myslím, že i přes jazykové bariéry, na které jsme naráželi, jsme prožili i s bratry z Fátimy příjemný a cenný čas.

Fátima

Fátima je nepříliš velké město zcela čerpající z událostí, ke kterým v minulém století došlo. Letošní rok zažilo město snad dosud největší nápor poutníků, a to kvůli návštěvě svatého otce za účelem svatořečení dvou ze tří pasáček, sourozenců Francesca a Jacinty Martových. Oba sourozenci zesnuli brzy po řadě zjevení a v letošním jubilejním roce byli připočtení k zástupu světců, kteří jsou s tímto místem spojení. Nutno poznamenat, že Fátima skýtá širokou škálu duchovního vyžití. Ať už se jedná o nepřetržitou modlitbu růžence v centru města, tzv. Sanktuáriu, četné mše svaté sloužené

v různých jazycích či nedalekou křížovou cestu do míst, kde se zjevil jak anděl, tak Panna Maria. Sami jsme se snažili účastnit se mnoha modliteb a dění kolem, ale také jsme si dávali pozor, abychom pro množství náboženských úkonů nezapomněli, proč jsme Fátimu navštívili, a to pro lásku, která nás pojí k Neposkvrněné a jejímu Synu.

Stručný závěr

Na závěr lze myslím tvrdit, že pout do míst, kde Panna Maria světila malým pasáčkům závažná tajemství a důrazná varování se zřetelem na život s Pánem, byla významným přínosem pro celou komunitu, a to jak z hlediska formačního, kdy jsme spolu

strávili neopakovatelný čas v modlitbách, ve sdílení a radosti, tak z hlediska duchovního. Zřejmě všichni jsme se shodli, že jedním z nejsilnějších zážitků pro celou komunitu zůstává návštěva 97leté Marie dos Santos, neteře řeholnice Lucie, jedné z tehdejších pasáček, která nám s až zarážející pokorou líbala ruce při rozloučení a svěřovala nás pod ochranu Panny Marie. S Fátimou jsme se nerozloučili definitivně, neboť kousek tohoto poutního místa může ochutnat každý, kdo v posvátném růženci prosí Pána Ježíše Krista, aby mu odpustil hříchy, uchránil ho pekelného ohně a přivedl do nebe všechny duše.

*Martin-Kurt Hlavatý
(jeden z účastníků poutě)*

ŠPORTOVÉ „ESÁ“ Z BRATISLAVSKEJ NEMOCNICE MILOSRDNÝCH BRATOV

Dobrý pocit z dobrej reprezentácie bratislavskej nemocnice Milosrdných bratov v Rakúsku nás hreje spolu s ocenením! Ukázalo sa, že v oblasti športu máme v nemocnici svoje „esá“, ktoré si vedia zasúťažiť a obstoja aj v medzinárodnom zápelení.

Dňa 13. mája 2017 sa konal vo Viedni futbalový turnaj, v poradí 2. Gabriel Ferrara – cup nemocnic Milosrdných bratov, na ktorý boli pozvaní aj zástupcovia z našej univerzitnej nemocnice s poliklinikou Milosrdných bratov v Bratislave. Hlavným organizátorom podujatia bola viedenská nemocnica Milosrdných bratov. Pod vedením kapitána Pavla Melucha, ktorý je v bra-

tislavskej nemocnici vedúcim oddelenia prevádzkových činností a správy budov, sa naše mužstvo pripravovalo v telocvični na tento medzinárodný turnaj a to v zložení: Rasto Preiner, Ludo Danihel, Fero Šulka, Marek Ševčík, Marko Szakal, Andrej Zálešák, Roman Paták, Patrik Hruška, MUDr. Maroš Fremal, Pavel Meľuch, Tomáš Šimunič a Marek Degar. Samozrejme, mužstvo prišli povzbudiť aj verní fanúškovia. Prvé tri zápasy sme prehrali (Viedeň 1 – Bratislava 3 : 0, St.Veit – Bratislava 2 : 0, Eisenstadt – Bratislava 3 : 0.) Neboli to zlé zápasy, ale prehrali sme s víťazom a mužstvami, ktoré skončili na 2. a 4. mieste. Po týchto prehrách kapitán mužstva Pavel Meľuch po porade so svojim asistentom Ladislavom Procházkom (v bratislavskej nemocnici pracuje na oddelení údržby) zmenili systém. Obrana išla do útoku a útok išiel do obrany. Brankár zostal nezmenený. Pochopiteľne, zmenil sa aj pitný režim. Namiesto Baldovskej (minerálky) kapitán „naordinoval“ Veltlínske suché. A výsledky sa dostavili: Viedeň 3 – Bratislava 0 : 8 (góly: Hruška 5, Fremal 1, Ševčík 1, Šulka 1), Orden – Bratislava 0 : 6 (Hruška 3, Ševčík 1, Paták 1), Viedeň 2 – Bratislava 3 : 5 (Hruška 1, Danihel 1, Ševčík 1 a „padli“ aj 2 vlastné) a posledný zápas Kainbach – Bratislava 2 : 3 (všetky 3 góly Hruška). Pri poslednom zápase sme už tušili, že by sme mohli mať medailu a tak, aj keď už bolo mužstvo unavené, fanúšikovia, ktorí si medzitým stihli pozrieť pamätihodnosti Viedne, hlasite povzbudzo-

vali. Mimochodom, naše mužstvo odohralo na turnaji celkovo 126 minút !!! Sláva víťazom, česť porazeným. Pri vyhlasovaní výsledkov nastala veľká radosť, keď organizátori oznámili že Milosrdní bratia z Bratislavy (teda „športoví vyslanci“ z našej bratislavskej nemocnice Milosrdných bratov) skončili na peknom 3. mieste. Najlepším hráčom turnaja sa pritom stal náš Patrik Hruška s bilanciou dvanástich gólov! Čo dodať? GRATULUJEME! Naše tiché predsavzatie priniesť z Rakúska nejakú medailu sa predsa len splnilo.

*Pavel Meľuch
(na podujatí v pozícii
„utajený redaktor“)
Foto: Juraj Rybár*

ŠPANIELSKI DOBROVOĽNÍCI V BRATISLAVE: VŠIMLI SI NADŠENIE A PONÚKLI POMOC

Delegácia španielskych dobrovoľníkov zavítala v mesiaci máji t. r. do bratislavského Domova sv. Jána z Boha, ktorý prevádzkuje rehoľa Milosrdných bratov. Riaditeľ Domova Mgr. Matúš Ferenčík sa priznal, že ju prežíval veľmi intenzívne. Španielov zas prekvapil mladý vek šéfa zariadenia, ocenili jeho iniciatívnosť a aj nadšenie všetkých, ktorí v Domove pracujú.

Spolu s priorom slovenskej komunity Milosrdných bratov v Bratislave bratom Richardom Jombíkom OH sprevádzal španielskych dobrovoľníkov po celom areáli zariadenia. Jeho kuchyňu aj sami „otestovali“ pri spoločnom obede. A prečo prišli na Slovensko? Túžili spoznať, ako tu funguje starostlivosť o ľudí bez prístrešia. Prišli totiž priamo z Madridu, kde nezištne slúžia v tamojšom Centre pre ľudí bez domova. Ešte predtým navštívili susedné Rakúsko, kde ako dobrovoľníci spoznávali miesta spojené s charizmou svätého Jána z Boha – zakladateľa

Milosrdných bratov. Keď videli priesťahovú spomínaného Domova a keď im jeho riaditeľ predstavil aj nové výzvy, do ktorých sa chcú s vervou pustiť, rozhodli sa spontánne pomôcť a priamo počas návštevy urobili dobročinnú finančnú zbierku pre Domov svätého Jána z Boha. Tú odovzdali priorovi Richardovi Jombíkovi OH. Z Bratislavy odchádzali dojatí. Vedúci španielskej delegácie pán Antonio Diego na záver návštevy povedal „Chcem sa poďakovať za prijatie, aj za vaše nadšenie, lebo vidíme, že máte chuť pracovať. Vidíme, že toto zariadenie má budúcnosť. Je potrebné, aby sme pracovali pre ľudí, ktorí nás potrebujú. U nás už dlhé roky pracujeme v oblasti pomoci ľuďom bez prístrešia, ale vždy je dobré, aby sme videli skúsenosti druhých, aby

sme nabrali nové nadšenie a impulzy. V Madride ideme po štyridsiatich rokoch otvoriť jedno nové centrum. Zo Slovenska si odnášame veľmi silné dojmy, pretože sme Vašu krajinu nepoznali, bola pre nás neznáma.“ Mimochodom, v Španielsku i Taliansku je úplne iná situácia v oblasti dobrovoľníctva než u nás. Pre zaujímavosť, napríklad v madridskom centre, z ktorého prišli aj španielski dobrovoľníci na Slovensko, slúži ľuďom z ulice až 90 dobrovoľníkov! Ďalším ovocím zahraničnej návštevy bola okrem spomínanej finančnej zbierky aj výmena kontaktov, pozvanie zástupcov Domova sv. Jána z Boha do Madridu a ponuka výmenného pobytu jedného zo španielskych dobrovoľníkov za miesto jedného zo slovenských dobrovoľníkov v Madride. Prior Richard Jombík OH Španielom vysvetlil, že Milosrdní bratia začali na Slovensku slúžiť ľuďom

z ulice pred takmer dvadsiatimi rokmi. „Spočiatku to bola iba jednoduchá práca: vydať im stravu a dať možnosť umyť sa. No hľadali sme možnosti, ako postúpiť dopredu. Veď aj svätý Ján z Boha stále hľadal vo svojej dobe nové možnosti. Potom nám generálny predstaviteľ našej rehole Donatus Forkan OH a jeho zástupca páter Rudolf ukázali príklad, ako sa o ľudí bez prístrešia starajú vo francúzskom Marseille, alebo v španielskej Barcelone či v Madride. Videli sme to na vlastné oči. A tak sme začali zbierať skúsenosti a od roku 2011, keď vznikol Domov sv. Jána z Boha sme začali ponúkať to, čo je v Európe dnes už známe. Z našich skúseností sa učili ďalšie organizácie.“ Apropos, v Domove slúži aj rehoľná sestra Mária, rodáčka zo Španielska. Denne vypomáha v kuchyni pri výdaji stravy. Slúži tu už takmer päť rokov. Na otázku, čo najviac potrebujú ľudia – klienti, ktorí sem prichádzajú, odpovedala: „Najdôležitejšie vedieť ich prijať a počúvať. To stačí. Veľa netreba. Potom si oni sami otvárajú dušu aj srdce.“

Andrea Eliášová, foto: autorka

ŘÁDOVÉ STATISTIKY 2017

Náš řád je dynamický, pulzující, mění se spolu se světem, se společnostmi, přesto stále stojí na stejných hodnotách, principech křesťanské hospitality, které staletí prověřila v její univerzalitě. Pasivně ale nesledujeme to, co se děje ve světě, ale aktivně se snažíme stát v čele společnosti a nabízet jí to nejlepší, co v nás je. Každý milosrdný bratr je jedinečný člověk, který si všimá něčeho jiného, záběr naší pozornosti je tak veliký. Spolu se spolupracovníky provozují rozličná zařízení, stojí v čele všemožných projektů od těch drobných, které pomáhají pár lidem v zapomenutých částech světa, až po velké bojující s globálními hrozbami.

Abychom měli přehled o velikosti našeho díla, generální vedení řádu v Římě každoročně aktualizuje statistiky, ve kterých sledujeme vývoj počtu bratří, spolupracovníků, děl a podobně. Hrubý výčet některých dat vám tady nabízíme.

Milosrdné bratry najdete v 53 zemích světa na všech kontinentech, v Evropě (106 komunit), Asii (23), Austrálii

a Oceánii (6), v Africe (21) a v obou Amerikách (44). Do všech míst bratři přicházejí na pozvání místní společnosti, aby mohli odpovědět na jejich potřeby. Celosvětový záběr řádu tedy vypovídá o globálním charakteru a univerzálnosti naší spirituality – křesťanské péče o nemocné. Tento fakt potvrzuje i zajímavý údaj, milosrdní bratři pochází z 51 zemí. Nejedná se tedy o misii, ale o princip, který každý člověk na světě může přijmout za svůj a sloužit lidem tam, odkud pochází. Protože milosrdní bratři, kterých na začátku roku 2017 bylo 1.085 včetně 40 noviců, nemohou velikost svého díla obsáhnout vlastníma rukama, stojí vedle nich zhruba 60.000 spolupracovníků a 10.000 dobrovolníků. Společně provozují 454 apoštolských děl (nemocnice, centra s ošetrovatelskou péčí,

sociální a jiná zdravotní zařízení, školy a další). Jenom v nemocnicích ošetří před 10.000.000 lidí ročně (z toho 1.500.000 jenom v Rakouské provincii), vedle nich slouží bezdomovcům, chudým, potřebným rodinám, lidem migrujícím, lidem s postižením a mnoha dalším potřebným.

V Rakouské provincii, kterou tvoří Rakousko, Maďarsko, Slovensko a Česká republika, působí 37 milosrdných bratří s věčnými sliby, 2 bratří scholastici, 3 novicové a 2 obláti.

vp

ŘÁD DOSTAL ZA ÚKOL STUDIUM LIDÍ S PSYCHICKOU PORUCHOU, KTERÍ MOHOU BÝT NEBEZPEČÍM PRO SPOLEČNOST

Evropská komise schválila financování pilotního psychiatrického projektu organizovaného bruselskou kanceláří řádu Hospitality Europe, který budou realizovat převážně naši italská spolupracovníci. Každý rok takto Evropská komise vybírá projekty, které mají vysoce inovativní přínos v řešení problémů evropské společnosti a jejichž témata jsou často opomíjena či zanedbávána.

Projekt bude sledovat násilné chování a riziko sebevraždy či sebepoškozování u psychiatrických pacientů a odpovídat na incidenty, které v minulých měsících a letech šokovaly evropskou společnost, jako například případ pilota letecké společnosti Germanwings trpícího psychickou poruchou, který úmy-

slně havaroval s letadlem plným cestujících ve francouzských horách. Pilot v tomto případě chtěl spáchat sebevraždu, o život přitom připravil dalších 149 lidí.

Záměrem projektu bude identifikovat rizikové faktory, které mohou zapříčinit násilí či pokus o sebevraždu, ale především také přinést náležitá opatření proti těmto incidentům. Vzhledem k významnosti tohoto projektu v kontextu evropské politiky Evropská komise poskytla rozpočet 1,2 mil eur. Projekt bude trvat tři roky a bude koordinován Operační jednotkou epidemiologické a evaluační psychologie v centru milosrdných bratří IRCCS v Brescii.

Psychika lidí se stále častěji dostává do veřejné diskuze. Vzhledem k mnoha násilným incidentům a útokům, které nespádají do kategorie teroristických

útoků, neboť nemají za cíl nějaký politický či náboženský tlak, ale stávají se pouze z důvodů špatného psychického stavu jedinců, je nutné toto téma otevřít a více pečovat o psychické zdraví lidí.

Projektů na podporu zlepšení psychiky občanů je v Evropě mnoho. Za zmínku stojí i nový projekt Velké Británie Heads Together, který má za cíl psychické problémy medializovat, přimět společnost, aby je chápala stejně významně a bez předsudků jako problémy tělesné. Má-li někdo takový problém, musí o něm v první řadě mluvit a také musí být náležitě vyslechnut a přijat. Sebevražednost v Evropě dlouhodobě roste a například ve zmiňované Velké Británii je sebevražda nejčastější příčinou úmrtí mužů do 40 let. Taková statistika by měla být vykřičníkem dnešní moderní a vyspělé společnosti, která se musí naučit brát člověka v jeho křehké lidskosti, a ne jako nástroj pro výkon a pokrok společnosti jako celku.

Evropské unii v tomto děkujeme za důvěru, věříme, že se nám podaří přinést očekávané výsledky a doporučení, o kterých samozřejmě budeme informovat.

HOSPITALITY EUROPE ŘÁD ŘEŠÍ EVROPSKÉ PROBLÉMY

Pilotní projekt výzkumu psychiatrických pacientů a jejich sebevražedných a násilných sklonů je pouze jeden z mnoha, se kterými přichází naše evropská kancelář Hospitality Europe. Prakticky ve všech politikách dotýkajících se otázek zdravotnictví či sociálních věcí náš řád přichází s projektem inovace a doplnění chybějících služeb. Prioritou jsou pro nás evropské projekty sociálních práv a záležitosti nejvíce ohrožených skupin lidí – žen, dětí, migrantů a podobně.

Zhruba dvakrát ročně se schází zástupci všech evropských provincií našeho řádu, aby diskutovali problémy jednotlivých regionů, ale i problémy celku, tedy celé Evropské unie. Díky těmto diskusním setkáním řád může efektivně odpovídat na potřeby doby a společnosti skrze konkrétní projekty.

Vedle zmiňovaného nového projektu se tak evropská kancelář věnuje podpoře Evropského pilíře sociálních práv či Evropských jednotek solidarity, úzce spolupracuje s evropským fórem biskupských konferencí členských zemí, které sledují problémy v jednotlivých diecézích a zemích.

Mezi vlastní projekty kanceláře Hospitality Europe patří například projekt „Mefacityta DESkTOP“, který zapojuje

lidi s postižením do studijních programů Erasmus. Dalším projektem je plán vybudovat největší dětskou onkologickou nemocnici v Evropě v Barceloně, anebo péče o uprchlíky v evropských řádových zařízeních. V neposlední řadě kancelář například organizuje

pravidelné setkávání zástupců našich řádových vzdělávacích zařízení v oborech medicíny a ošetrovatelství a napomáhá tak k udržování nejvyšší možné úrovně studia.

vp

ZEMŘEL POSLEDNÍ MILOSRDNÝ BRATR KTERÝ VSTUPOVAL DO ŘÁDU JEŠTĚ PŘED KOMUNISMEM

S bolestí v srdci oznamujeme, že ve čtvrtek 27. července 2017 zemřel ve věku 86 let náš spolubratr Br. Jan Severin Skačan, OH. Prosíme o modlitbu!

Narodil se v Meleku na Slovensku 9. prosince 1930. Po absolvování zdravotní školy v Praze bylo jeho velkým přáním stát se milosrdným bratrem. Přestože zrovna začínalo tvrdé období komunismu, v roce 1948 v Praze do řádu milosrdných bratří vstoupil. Zanedlouho však musel nastoupit do povinné vojenské služby a PTP, a poté už mu nebyl návrat do řádu umožněn. Pracoval v nemocnici v Mariánských Lázních jako vedoucí zdravotního personálu, oženil se a vychoval syna. Přesto v něm stále zůstávala touha po řeholním životě. Po smrti manželky v roce 1991 odešel do letovické komunity a požádal o návrat k řeholnímu životu. Generální představený mu vyhověl a v roce 2000 složil své sliby. V Letovicích působil až do konce svého života. U nemocných v místní nemocnici pracoval až do roku 2009, kdy po téměř 60 letech nepřetržité služby u lůžka aktivní práci ukončil. Dále se věnoval práci v zahradě, nadále navštěvoval nemocné a staral se o konvent a klášterní kostel. Zemřel v boskovické nemocnici ve čtvrtek 27. 7. 2017. Uložen byl v kryptě pod kostelem sv. Václava v Letovicích.

LIDÉ NA UKRAJINĚ TRPÍ! NEZAVÍREJME PŘED TÍM OČI...

Přestože se může zdát, že žijeme v klidu a míru a jediné, co nás může trápit, jsou prohřešky a neschopnost politiků, svět je v napětí, které už dlouho nemělo takovou intenzitu jako dnes. Svět jako celek trpí, protože není schopen vyřešit problémy v jeho dílčích částech. To vede k nervozitě celé společnosti v klidných částech světa, která raději přimhouří oči a zahledí se do sebe, než aby musela žít s pocitem provinilosti. Lidé volí politiky s radikálními plány, které stejně nakonec nezrealizují. Problémy je třeba řešit v jejich základech a hlavně před nimi nesmíme utíkat nebo zavírat oči.

To je důvod, proč papež František minulý rok vyhlásil celoevropskou sbírku na pomoc Ukrajincům v konfliktní oblasti. Problém východní Ukrajiny je třeba otevřít, mluvit o něm, pokusit se najít řešení, a hlavně být solidární s těmi, kteří kvůli konfliktu trpí a jsou nuceni žít ve velkém příkoří.

Papež do oblasti poslal svého nuncia Mons. Guerottiho, který jednoznačně

potvrdil, že zdejší lidé jsou vyčerpaní a zhroucení, dennodenně zažívají strach z bombardování. Sám doplnil zážitek, kdy před ním v jedné škole učitelka před dětmi propukla v pláč a prosila ho, aby papeži řekl, aby udělal, co bude v jeho silách, aby lidi vysvobodil z absurdního konfliktu, který je k ničemu.

Není v našich kompetencích soudit konflikt z politického hlediska, trpící lidé nás ale nemohou nechat chladnými. Mnoho lidí je zde nuceno opustit své domovy, ovšem ti nejchudší a lidé, co nemají síly odejít, jsou nuceni zde zůstat. Paradoxně jsou to ti nejohroženější ze všech, lidé chudí, nemocní, postižení, lidé, kteří potřebují pomoc druhých. Těmto lidem se nedostává často ani základní potrava, musí vystačit s kouskem chleba na den. Podle dětského fondu UNICEF téměř 20.000 dětí žije v neustálém bezprostředním nebezpečí exploze min či jiného vojenského materiálu. Svě domovy muselo opustit téměř 2.000.000 lidí.

Dle nuncia je na situaci nejhorší skutečnost, že tito lidé cítí osamocenosť, opuštěnosť od světa, který o jejich problémech nemluví, je vůči nim lhostejný, protože jakékoli vyjádření přirozeně poškodí nějakou silnou stranu, mocnosť, která je do konfliktu zapojená. Postavit se na jednu z válčících stran vyžaduje ostře se postavit proti druhé a to si dnes málokdo může dovolit. Přesto by takové „hrdinství“ od minimálně evropských zemí bylo potřeba. „Zmražené konflikty tak nějak představují všeobecnou porážku pro všechny, nikdo zde nezmůže. Proto na ně veřejnosť raději neupozorňuje. Avšak prvním mučednictvím těchto lidí je mezinárodní ticho, které bylo jistým způsobem přerušeno iniciativou Svatého otce.“ podotýká papežský nuncius.

Právě sbírka vyhlášená papežem Františkem v minulém roce byla příležitostí pro všechny křesťany v Evropě ukázat solidaritu s Ukrajinou. Na kontinentu se vybralo 16 milionů eur (430 milionů Kč), díky kterým se lidem v postižené oblasti dostane alespoň základní pomoc, potraviny k přežití a nezákladnější zdravotní péče. Daří se díky nim ale i opravovat poškozené budovy důležitých institucí, jako jsou školy a nemocnice. Velká pomoc jde i na psychopedagogickou péči o děti, které často trpí silnými traumaty.

Hledáme-li zdroj současného problému, musíme hledat jeho kořen, a tím je nenávisť lidí, kteří v rukou drží zbraň.

I to je důvod, proč se papež František v měsíci červnu tohoto roku obrátil na věřící s prosbou o modlitby za ukončení obchodování se zbraněmi. Už před dvěma lety při návštěvě Jordánska papež prohlásil, že zodpovědnost za všechny násilné konflikty nesou ti, kdo lidem do rukou dávají zbraň, a to jsou často obchodníci z bohatých částí světa. „Je absurdním protimluvem hovořit o pokoji, jednat o míru a zároveň šířit nebo umožňovat obchod se zbraněmi. Jde ve válkách skutečně o vyřešení problémů, nebo jsou to války komerční, za účelem nelegálně prodávat zbraň, aby zbohatli obchodníci smrti? Skoncujme s tím. Modleme se společně za představitele zemí, aby se s rozhodností zavázali skončit s obchodováním se zbraněmi, které způsobuje tolik nevinných obětí,“ vyzývá papež František.

Náš řád přímo v konfliktem zmítané oblasti neoperuje, náš domov sociálních služeb na západě Ukrajiny je však otevřený i lidem, kteří z postižené oblasti přicházejí. Kromě alespoň malé finanční pomoci, ke které všechny vyzýváme, jsme s lidmi trpícími v modlitbách a duchovně jejich strasti prožíváme spolu s nimi. Hlavně je ale důležité o problému mluvit, protože pak se vedení našich států bude muset postavit na správnou stranu.

Vít Pospíchal

*(zdroje: www.cirkev.cz,
www.proglas.cz)*

ZÁVĚR GENERÁLNÍ VIZITACE

8. června skončila generální vizitace Rakouské řádové provincie, kam patří i naše Českomoravská provinční delegatura. Vizitaci z Říma uskutečnil generální rada br. Rudolf Knopp, OH a během několika týdnů navštívil všechna řádová zařízení a místa, kde milosrdní bratři působí v Rakousku, na Slovensku, v Maďarsku a v České republice.

V závěru, kterého se zúčastnil i generální představený br. Jesus Etayo Arrondo, OH, poděkoval br. Rudolf všem bratřím a spolupracovníkům za jejich obětavou práci a vyzval je k trpělivosti a vytrvalosti ve službě odkazu sv. Jana z Boha. Vedoucím spolupracovníkům a představeným řeholníkům připomněl, jak pozitivní vliv na zařízení může mít duchovní podtext a jeho fungování v rámci náboženské společnosti, a to, že naše víra je silou a ne slabostí. Dále upozornil na to, že je třeba důsledně dbát na vyrovnané hospodářství a zajištění dostatečných finančních prostředků. Do budoucna bude toto velkou výzvou i z toho důvodu, že pracovní vytížení zaměstnanců dlouhodobě významně narůstá. Velkou výzvou pro středoevropský region je i pastorační služba,

především nabídka aktivit na rozšíření povolání mladých mužů do řádu. Nako nec zdůraznil poslání našeho řádu – trvat na důsledném dodržování etických a morálních hodnot, které jsou v sekularizované společnosti často v ohrožení.

Generální představený velmi pozitivně hodnotil úsilí bratřím a spolupracovníků a popřál jim prozíravost do budoucnosti, otevřené oči pro potřeby, ke kterým nás Pán v tomto regionu povolává. I on ale připomněl, že největší hrozbou v tomto regionu je úbytek povolání mladých mužů, kteří by v budoucnu mohli převzít zodpovědnost za velká díla, jež zde fungují. Tato zodpovědnost, která je jedním ze základních principů fungování našeho řádu, s sebou nese i zodpovědnost za udržitelnost struktury poskytované péče.

www.barmherzige-brueder.at

PROF. VLADIMÍR SMÉKAL:

PSYCHOLOGIE DUCHOVNÍHO ŽIVOTA

Vladimír Smékal

*Psychologie
duchovního života*

Dílo renomovaného psychologa prof. Vladimíra Smékala se zabývá mnoha úrovněmi vztahu mezi psychologii a spiritualitou. Vysvětluje, co je to duchovní život a jaké má účinky na psychiku, seznamuje s významnými názory na otázky existence duše a její funkce a možnosti, pojednává o vědomí, osobnosti a o souvislostech mezi typovou strukturou osobnosti a povahou jejího duchovního života.

Zkoumá vztah vědy a víry, charakterizuje náboženství a jeho typy a součásti. V závěrečné kapitole se věnuje tématu duchovního a duševního poranění a jejich uzdravování. Text je určen psychologům, učitelům, sociálním pracovníkům, lékařům, ale i všem ostatním, kdo se zajímají o duchovní život a hledají inspiraci pro jeho rozvíjení.

*Nakladatelství Cesta, 144 str.,
cena: 117,- Kč*

www.cestabrno.cz

AROMATERAPIE JAKO SOUČÁST OŠETŘOVATELSTVÍ

Přestože aromaterapie patří k oborům, které nejspíše teprve čekají na plné využití svého potenciálu v ošetrovatelství a pečovatelství, můžete se s terapiemi za pomoci vůní už dnes setkávat stále častěji. Poskytovaná zdravotní péče je v dnešní době stále soustředěné především na tělo člověka, přitom duševní pohoda a klid mohou významně pomoci při léčbě těla. V našich zařízeních se proto snažíme soustředit na smysly pacientů, protože to jsou ony, které v člověku vyvolávají pocit pohody a bezpečí, což je základ úspěšné profesionální zdravotní péče.

Naše zařízení se snažíme udržovat příjemné a vlnivé na pohled, dbáme na to, aby jídla z naší kuchyně chutnala, ložní prádlo by mělo být příjemné na dotek a prostředí našich zařízení musí vonět. Protože pokud místo nevoní, snaha ve všech ostatních směrech je marná.

Vůně ale nemusejí být pouze pasivním prostředkem pro navození pohody, můžeme je aktivně používat při práci

s pacientem. Všechny negativní prvky a pochody naší mysli se dají zlepšit nebo alespoň zmírnit právě pomocí různých vůní.

Jako dobrý příklad takového přístupu můžeme přinést naše pečovatelské zařízení v Klosteneuburgu (Rakousko), kde aromaterapie získala své nezastupitelné místo při péči o pacienty ke zlepšení kvality jejich pobytu u nás. V praxi zde používáme vůně při uklidňujícím mytí, relaxačních lázních, stimulačních masážích, používáme zde obklady na hlavu anebo jako pasivní nástroj pro ovonění místností, kde pacienti tráví čas. Aktivně se zde těmto terapiím věnujeme dva roky a za tu dobu se staly součástí „celostní medicíny“. Myšlenka přišla od ředitelky domu DGKP Marie Glawoggerem, MSc, která se aromaterapií zabývá už od svých studií. Jak sama podotýká, v té době se ještě mnoho nevědělo

o koncepci zapojení aromaterapie do léčby obecně, natožpak o konkrétních způsobech aplikace.

V roce 2015 zde vznikla pracovní skupina pro aromaterapii, která měla za úkol realizovat zapojení aromaterapie do ošetrovatelství. Cílem pro rok 2017 bylo mít na každém oddělení odborného zaměstnance, který bude aromaterapii koordinovat. To vyžadovalo nabídnout adekvátní formu vzdělání spolupracovníků.

Použití esenciálních olejů je velmi účinné v různých oblastech, velký přínos má v péči o paliativní pacienty, ale také v léčbě bolestí. Zde je ukázka užití konkrétních olejů:

* **Bergamot** má harmonizující účinky a zlepšuje náladu. Pozitivní účinky jsme zaznamenali v léčbě deprese a celkové psychické nerovnováhy.

* **Levandule** je velmi účinná při relaxaci a uklidnění. Její olej používáme při léčbě nespavosti.

* **Citron** může být zdrojem inspirace při kreativních aktivitách například v dílnách pro pacienty a podobně. Silně působí proti letargii.

* **Thymol** používáme při dezinfekci místností a pro zlepšení vzduchu vnitřních prostor.

Každý prostor má vlastní konfiguraci užití různých olejů podle konkrétních potřeb. Oleje odebírá naše zařízení z řádové lékárny v Linzi. Její zaměstnanci pro pečovatelské zařízení v Klosteneuburgu míchají i speciální směsi podle konkrétních potřeb.

Brigitte Veinfurter, Vít Pospíchal

ZA LÁSKU – LÁSKU

Zamyšlení pro první pátek v srpnu

P. Stanislav Fiala, OH

Zkušenost náboženského života nás upozorňuje na významný zákon chování člověka vůči Bohu: náš praktický postoj k Bohu závisí z velké části na tom, jak pravdivě a trvale si představujeme Boha, jak o něm smýšlíme.

I dnes se setkáváme s křesťany, kteří hledí na Boha ještě očima Starého zákona. Sv. Pavel píše o Izraelitech, že dostali „dar, jaký patří k otrockému stavu, že museli žít ve strachu“. Bůh se jim zjevoval ve své velebnosti a moci, např. na Sinaji za doprovodu blesků a hromů. Přísně trestal tento lid „tvrdé šíje“ a nakloněný stále k modloslužbě.

Kolik křesťanů i dnes žije v podobném strachu. Kdyby se nebáli Božích trestů a věčného zavržení, bez ostychu by šlapali po Božích příkázáních. Podobají se člověku z Ježíšova podobenství o hřivnách. Král má odejít do daleké země. Svěřuje proto služebníkům hřivny, kapitál, aby s ním hospodařili podle svých schopností. Jeden z nich hřivnu schoval, zůstala bez užitku. Králi se při vyúčtování vymlouval: „Pane, tady je tvá hřivna: měl jsem ji uloženou v šátku. Bál

jsem se tě totiž...“ A král mu řekl: „Špatný služebník.“ Z tvých vlastních slov tě budu soudit...“ A přikázal, aby mu hřivnu odebrali.

S Bohem nemůžeme jednat jen úředně, jen se strachem, jako se soudcem, kterého se jen musíme bát. Může se při tom smýšlení zrodit a rozvíjet upřímné přátelství? Už žalmista připomínal: „S upřímným jednáš upřímně, s vychytralým však obezřetně.“

Jiní křesťané vidí v Bohu hlavně štědrého dárce: obracejí se k němu především v naději na hojnou odměnu. Toto mínění není správné. Pán Ježíš srovnává svého Otce s pánem, který věrného služebníka odměňuje s královskou štědrostí: „Služebníkům dobrý a věrný. Byl jsi věrný nad málem,

ustanovím tě nad mnohým. Vejdí k radostné hostině svého pána.“

Sám nás všechny těší zaslíbením odměny převyšující všechny naše tužby: „Odcházím, abych vám v domě mého Otce připravil místo.“ „Blahoslavení jste, když vás budou kvůli mně pronásledovat... radujte se a jásejte, neboť vás čeká v nebi velká odměna.“

Když se však tento postoj v životě křesťana stane trvalým, ba výlučným, pak je znamením nedostatku duchovní jemnosti vůči Bohu a neodpovídá plně evangeliu. Ctnost naděje mocně posiluje křesťana ve zkouškách a pokušeních. Ale není ani jedinou, ani nejdokonalejší z božských ctností víry, naděje a lásky, a ty jsou přece charakteristické pro náš život Božích dětí. A která ctnost je nejdokonalejší? Sv. Pavel odpovídá: Lásku. „Tady

na zemi trvá víra, naděje a láska. Ale největší je láska.“

A právě v našem nejhlubším a nejpotřebnějším vztahu k Bohu se osvědčuje účinnost pobožnosti k Nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu. Proč? Protože uctívá Ježíše Krista v celistvosti jeho osoby a lásky, ne jen v některém jednotlivém tajemství jeho života, například dětství nebo umučení. Úcta k Ježíšovu Srdci je sice vyhraněná, ale má v sobě něco všeobecného. Kdo ctí Ježíšovo Srdce, ctí celou Ježíšovu osobu s plností jeho lásky.

Protože úcta k Srdci Ježíšovu našeho Boha nás vede, abychom na jeho lásku odpovídali svou láskou. Abychom všechno své myšlení, práce a kříže, každý den nesli s láskou jako milý obětní dar. A to je přece srdce křesťanství! Za Lásku – Lásku. Pak jsme v pravdě! A v duchu Ježíšově! Amen.

Z DOPISŮ SV. JANA Z BOHA

„Přijdete-li sem, budete muset hodně poslouchat a pracovat mnohem více než dosud, zcela zahloubán do Božích věcí a často na úkor spánku pečovat o ubohé. Nemocnice je pro vás otevřená: Rád bych vás viděl jít od dobrého k lepšímu jako syna a bratra... Bliží se vám čas vybrat si cenu. Přijdete-li sem, musíte vydat Bohu nějaký užitek

a zbavit se své kůže i všeho ostatního. Vzpomeňte si na svatého Bartoloměje: Stáhli mu kůži z těla a on ji nesl na svých vlastních ramenou. Přijdete-li sem, nebude to jen pro práci či lenošení, protože milovanému synu se svěřují námahy daleko větší.“

z dopisu Luigi Battistovi

PATRONI ŘÁDOVÉHO ŽIVOTA SV. ARCHANDĚL RAFAEL

Každá provincie či delegatura našeho řádu, ale i každý klášter a nemocnice, má svého patrona, kterému milosrdní bratři s důvěrou svěřují své modlitby a prosí ho o ochranu a pomoc.

Českomoravská provinční delegatura má jako svého patrona sv. archanděla Rafaela. Jako světec a patron je zcela výjimečný, neboť v celé církvi je uznáván jako patron ošetřovatelů nemocných, lékařů, lékárníků, ale i uprchlíků a všech cestujících, pomáhá lidem v důležitých rozhodnutích, je vyzýván před operacemi, proti očním chorobám a moru, ale i při nedostatku lásky či duchovních zbraní, je silou proti duchu nečistoty, nestoudnosti a požívačnosti. Tematicky je naší spiritualitě velmi blízký, i když se se všemi těmito starostmi můžeme obracet na jakéhokoli jiného světce, který je nám blízký.

Sv. archanděl Rafael je v Bibli popisován jako průvodce a strážce. Na cestě doprovázel Tobiášova syna, chrání ho před nebezpečím a pomáhá mu zvládnout nástrahy, které na něj na cestě čekají. Pomohl mu i ke sňatku. Původ patrocina lékařů a lékárníků vychází z příběhu, který na cestě

zažívají, kdy se Tobiášovi do nohy chtěla zakousnout velká ryba v řece Tigris. Archanděl, který v příběhu vystupuje v přestrojení jako Azarjáš, mu poradil, jak rybu ulovit a využít. Část k snědku, srdce a játra jako prostředek proti zlému duchu, žluč jako lék při odstranění bílého očního zákalu otce Tóbita, o kterém se v Bibli píše jako o člověku, který přes zákaz pohřbíval těla s nasazením vlastního života.

Modlitba

Bůh nám nabízí svoji pomoc i skrze anděly. Využívat ji znamená dbát ve svém nitru na jejich vedení a nezapomínat projevat vděčnost.

Bože, Ty od věčnosti moudře určuješ služby andělů i lidí; dej, ať na přímluvu sv. Rafaela v pozemském životě zakoušíme pomoc a dbáme pokynů Tvých svatých andělů, aby v nás rostla síla a láska potřebná pro cestu životem. Prosíme o to skrze Tvého Syna Ježíše Krista, našeho Pána, neboť on s Tebou v jednotě Ducha svatého žije a kraluje po všechny věky věků. Amen

CO PŘIPRAVUJEME A CO NÁS ČEKÁ...

Předání Cen Celestýna Opitze

Odvaha Celestýna Opitze při podání první narkózy v Evropě je nejen pro milosrdné bratry dodnes velkým příkladem. Touha po hledání inovativních řešení, jít proti zavedeným nedostatečným metodám stojí v základech řádu od jeho samotného zakladatele sv. Jana z Boha. Stejně odvážných a svému povolání a vizi oddaných je spousta dalších lidí. Každý rok se proto snažíme vybrat několik z nich a udělujeme jim Cenu Celestýna Opitze za vzor v péči o nemocné a potřebné. Letos již po osmé budeme toto ocenění udělovat v sobotu 14. října 2017 ve 20.00 v kostele sv. Šimona a Judy u Nemocnice Na Františku v rámci koncertu Cimbál Classic. Večer bude tento koncert v živém přenosu vysílán TV Noe, přesto jsou na něj osobně všichni zváni!

Více informací i možnosti získat vstupenky na koncert najdete na našem webu www.milosrdni.cz.

Konference Hospitality

Již čtvrtý ročník vzdělávací akce nejen pro zdravotní sestry chystáme na září tohoto roku. Tématem letošního setkání bude Stravování ve zdraví i v nemoci. Podrobnější program a informace naleznete na webu:

www.milosrdni.cz/konference.

Termíny a místa setkání:

Vizovice – úterý 19. 9. 2017

Brno – čtvrtek 21. 9. 2017

Bratislava – úterý 26. 9. 2017

Přihlašovat se můžete na emailu

konference@milosrdni.cz.

Konference je akreditována pro nelékařský zdravotní personál jak v ČR, tak na Slovensku.

Konference historiků v Linzi

Historie našeho řádu je něco, co nás stále fascinuje, něco, co nás s úctou nutí vzhlížet k našim předkům v touze o jejich důstojné následování. I to je důvod pravidelného setkávání odborníků na poli historie našeho hospitálského řádu. V letošním roce proběhne setkání na podzim, tentokrát v rakouském Linzi. Konference historiků navazuje na úspěšná setkání v Brně a v Bratislavě. S bližšími informacemi vás seznámíme v příštím čísle zpravodaje Hospitalita a na webu.

@Pontifex

Papež František na twitteru

Následujeme kroky Krista, zvláště tím, že sami sebe odevzdáme našim potřebným bratřím a sestřím. (5. 4.)

Pojďme spolu pracovat na zvětšení solidarity a sdílení. Spolupráce pomůže vybudovat lepší a mírumilovnější společnosti. (2. 5.)

Mír musí být vybudovaný na právu, na celkovém rozvoji lidskosti, na respektu vůči lidským právům, na ochraně stvoření. (20. 5.)

Péče o životní prostředí je vždy společenská starost. Musíme slyšet plakat zemi, stejně jako chudé. (17. 6.)

Milosrdenství hřeje srdce a dělá ho citlivějším na potřeby bratří a sester se sdílením a spoluúčastí. (24. 6.)

TIRÁŽ

Zpravodaj, který vychází ZDARMA nepravidelně 4x do roka. Vydává ho Hospitálský řád sv. Jana z Boha – Milosrdní bratři. Informuje o životě a aktivitách řádu, o jeho historii, světcích, významných událostech z domova i zahraničí.

V případě zájmu o odběr pište na e-mail: hospitalita@milosrdni.cz nebo na adresu: Milosrdní bratři, Vídeňská 7, 639 00 Brno. Nezapomeňte uvést počet výtisků, které chcete odebrat.

Vydává:

Konvent Hospitálského řádu sv. Jana z Boha – Milosrdní bratři (pro svoji vnitřní potřebu)

Vídeňská 228/7, 639 00 Brno
IČ: 15531678

www.milosrdni.cz
sekretariat@milosrdni.cz

Registrace:

MK ČR E 20257

B. ú. 1341663309/0800
tel./fax.: 543 165 319

Redakce:

Bc. Vít Pospichal
Petr Vojtek
Br. Martin Richard Macek, OH

Foto:

archiv OH

Tisk:

Arch polygrafické práce spol. s.r.o.

POMOZTE NÁM VYDÁVAT HOSPITALITU!

Zpravodaj Hospitalita vychází zdarma pro všechny čtenáře. Jeho příprava však obnáší nemalé náklady, od času stráveného při jeho sestavování, korekce, grafické práce, nakonec tisk, „obálkování“ a hromadná korespondence.

Chceme však čtenářům poskytnout co nejkvalitnější provedení, stejně jak je tomu i ve zdravotní péči, kterou poskytujeme našim pacientům.

Své příspěvky můžete posílat na konto:

1341663309/0800

variabilní symbol: 1111

Za jakékoliv dary budeme nesmírně vděční!

„Per corpus ad animam“

*Otče, Bože Abrahámův, Izákův a Jákobův,
ochránce sirotků a vdov:*

*ujmi se těch, kdo žijí v zemích zmítaných válkou
nebo na útěku před ní, všech kdo byli vyhnáni ze svých
domovů. Svěřujeme ti všechny lidi v uprchlických
táborech a detekčních zařízeních, ty, kdo žijí
v provizorních podmínkách, bídě a obavách
o budoucnost. Prosíme tě za všechny běžence, buď ty
sám jejich útočištěm i domovem, dávej jim světlo a sílu
na cestu. Nám pomáhej, abychom jim dokázali pomoci
a nezavírali před nimi svá srdce. Prosíme tě také o mír
v zemích, kde se válčí, o moudrost a dobrou vůli
pro politiky, kteří mají moc zasahovat. Svěřujeme ti
také budoucnost naší země a Evropy, o kterou máme
často strach. Ochraňuj nás ode všeho zlého,
přicházejícího zvenku i z našeho nitra.
Amen.*

